

EU:n päästökauppajärjestelmää koskevat valtiotukisäännöt tarkistettu

Tausta

Komissio on hyväksynyt tarkistetut suuntaviivat, joita sovelletaan EU:n päästökauppajärjestelmässä valtiontukeen vuoden 2021 jälkeen. Suuntaviivat tulevat voimaan 1. tammikuuta 2021.

Päästökauppajärjestelmä on yksi EU:n ilmastopolitiikan kulmakivistä ja tärkeä väline kasvihuonekaasujen vähentämiseksi kustannustehokkaasti. EU:n päästökauppajärjestelmällä annetaan hiilen hintasignaali, joka kannustaa yrityksiä vähentämään päästöjä.

Suuntaviivojen tavoite

Hiilivuoto, jonka riskiä valtiontukisuuntaviivoilla pyritään vähentämään, tarkoittaa tilannetta, jossa yritykset siirtävät tuotantoaan EU:n ulkopuolisiin maihin, joissa ilmastotavoitteet eivät ole yhtä korkealla. Hiilivuoto vähentää taloudellista toimintaa EU:ssa, eikä kasvihuonekaasupäästöjä pystytä leikkaamaan maailmanlaajuisesti.

Valtiontukea koskevien suuntaviivojen avulla jäsenvaltiot voivat korvata riskialttiilla aloilla toimiville yrityksille osan sähkön hintojen noususta, jota aiheuttaa EU:n päästökauppajärjestelmässä luoduista hiilen hintasignaaleista (niin sanotut välilliset päästökustannukset). Samalla vältetään ylisuurten korvausten maksaminen ja siten kilpailun kohtuuton vääristyminen sisämarkkinoilla.

”Euroopan vihreän kehityksen ohjelma osoittaa suunnan vihreään siirtymään. Ohjelman keskeisenä tavoitteena on tehdä Euroopasta ensimmäinen ilmastoneutraali maanasa vuoteen 2050 mennessä.”

Ursula von der Leyen, Euroopan komission puheenjohtaja

”Jotta voimme torjua ilmastonmuutosta kestävällä tavalla ja saavuttaa vihreän kehityksen ohjelman tavoitteet, meidän on asetettava hiilipäästöille hinta mutta vältettävä samalla hiilivuotoa. Tänään hyväksytyt tarkistetut suuntaviivat EU:n päästökauppajärjestelmään liittyvästä valtiontuesta ovat tärkeä osa tätä hanketta.”

Margrethe Vestager, Euroopan komission johtava varapuheenjohtaja

Suuntaviivojen pääkohdat

Hiilivuodon riskin vähentämiseksi hyväksytyt suuntaviivat perustuvat kolmeen keskeiseen osaan:

SEKTORIT

Suuntaviivoissa keskitytään 10 sektoriin ja 20 alasektoriin, joilla hiilivuodon riski on suurin:

- sektorit, joilla käydään paljon kansainvälistä kauppaa,
- sektorit, joihin energiakustannukset vaikuttavat merkittävästi ja joilla on rajalliset mahdollisuudet siirtää korkeampia sähkökustannuksia eteenpäin,
- sektorit, joilla katteet jäävät pieniksi kireän kansainvälisen kilpailun vuoksi,
- sektorit, joilla mahdollisuudet parantaa energiatehokkuutta ovat rajalliset.

KORVAUSOSUUS

Korvausosuus lasketaan 75 prosenttiin 85 prosentista, joka se oli edellisen päästökauppakauden alussa. Lisäksi jätetään pois tehottomille teknologioille maksettavat korvaukset, jotta yrityksiä kannustetaan parantamaan energiatehokkuutta.

EHDOLLISUUS

Korvausten ehdoksi asetetaan se, että yritykset toteuttavat hiilestä irtautumiseen tähtäviä toimia, kuten:

- energiakatselmusten tekeminen
- energiakatselmusten johdosta annettujen suositusten täytäntöönpano
- kestävien ja yksityisten investointien lisäämisen helpottaminen
- sähkönkulutuksen hiilijalanjäljen pienentäminen.

EU:sta tulee ilmastoneutraali vuoteen 2050 mennessä Tämän tavoitteen saavuttamiseksi on tuettava teollisuutta, jotta se pystyy innovoimaan ja yritykset voivat saavuttaa maailmanlaajuisen johtoaseman vihreässä taloudessa.

Tarkistetut suuntaviivat tulevat voimaan 1. tammikuuta 2021, ja niitä sovelletaan kaudella 2021–2030. Jäsenvaltioiden, jotka päättävät hyödyntää päästökauppajärjestelmän tarjoamaa välillisten kustannusten korvaamismahdollisuutta ja myöntää valtiontukea, on ilmoitettava valtiontukiohjelmista Euroopan komissiolle suuntaviivojen mukaisesti.